TRUYỀN THÔNG DỰ THẢO VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT

Thực hiện quy trình ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định tại Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 ngày 19/02/2025 được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 87/2025/QH15;

Nghị định 178/2025/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 187/2025/NĐ-CP;

Phòng Văn hóa – Xã hội soạn thảo dự thảo Quyết định ban hành Quy chế thực hiện dân chủ cơ sở trên địa bàn phường Quan Triều trình Ủy ban nhân dân phường xem xét ban hành Quyết định ban hành Quy chế thực hiện dân chủ cơ sở trên địa bàn phường Quan Triều (sau đây viết tắt là Quyết định), như sau:

I. CƠ SỞ PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH VĂN BẢN

1. Cơ sở pháp lý

- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật ngày 19 tháng 02 năm 2025; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật ngày 25 tháng 6 năm 2025;

- Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở số 10/2022/QH-QH ngày 10 tháng 11 năm 2022; Nghị định số 59/2023/NĐ-CP ngày 14/8/2023 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở;

- Nghị định 178/2025/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 187/2025/NĐ-CP ngày 01/7/2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 78/2025/NĐ-CP ngày 01 tháng 4 năm 2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và Nghị định số 79/2025/NĐ-CP ngày 01 tháng 4 năm 2025 của Chính phủ về kiểm tra, rà soát, hệ thống hóa và xử lý văn bản quy phạm pháp luật.

- Quyết định số 346/QĐ-TTg ngày 06/4/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở;

- Văn bản số 4918/BTP-VĐCDPL ngày 08/12/2022 của Bộ Tư pháp về việc thông báo nội dung giao chính quyền địa phương quy định chi tiết các luật được Quốc hội khóa XV thông qua;

- Căn cứ Thông tư số 26/2025/TT-BTP ngày 12/12/2025 của Bộ Tư pháp hướng dẫn xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Từ cơ sở pháp lý trên, Ủy ban nhân dân phường Quan Triều có thẩm quyền ban hành Quy chế thực hiện dân chủ cơ sở trên địa bàn phường Quan Triều.

2. Sự cần thiết ban hành Quy chế dân chủ ở cơ sở

Phường Quan Triều được thành lập từ ngày 01/7/2025 theo Nghị quyết số 1683/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội trên cơ sở sắp xếp sáp nhập của 4 phường, xã: Phường Quang Vinh, phường Quan Triều, phường Tân Long và xã Sơn Cẩm.

Trong những năm qua, việc thực hiện dân chủ ở cơ sở trên địa bàn 4 phường, xã: Quang Vinh, Quan Triều, Tân Long, xã Sơn Cẩm đã đạt được nhiều kết quả tích cực; quyền làm chủ của Nhân dân được phát huy, góp phần quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, củng cố hệ thống chính trị và tăng cường niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước. Tuy nhiên, quá trình thực hiện vẫn còn một số tồn tại, hạn chế cần được thể chế hóa và khắc phục thông qua việc ban hành Quy chế mới, cụ thể:

- Một số nội dung công khai chưa đầy đủ, chưa kịp thời, chưa đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh chuyển đổi số và chính quyền điện tử.

- Phạm vi nội dung Nhân dân được bàn, quyết định và tham gia ý kiến còn hẹp, chủ yếu do cơ quan, đơn vị đề xuất; chưa phát huy hết vai trò chủ động, sáng kiến của người dân, các tổ chức đoàn thể và tổ dân phố.

- Công tác lấy ý kiến, tiếp thu, phản hồi của chính quyền đối với ý kiến của Nhân dân chưa thường xuyên, một số lĩnh vực như đất đai, đầu tư, bồi thường giải phóng mặt bằng, thu - chi các khoản đóng góp vẫn còn phát sinh ý kiến khác nhau.

Từ những cơ sở chính trị, pháp lý và thực tiễn nêu trên, việc ban hành Quy chế thực hiện dân chủ ở phường Quan Triều là cần thiết, nhằm thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng về xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở; cụ thể hóa quy định của Luật Thực hiện dân chủ ở sở sở; đảm bảo sự đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật và giải quyết kịp thời những hạn chế, bất cập trong thực tiễn thi hành các quy định của pháp luật hiện hành về thực hiện dân chủ ở phường Quan Triều.

II. MỤC ĐÍCH BAN HÀNH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Mục đích ban hành văn bản

a) Phát huy quyền làm chủ của Nhân dân trên địa bàn phường Quan Triều, bảo đảm mọi hoạt động của chính quyền phường được thực hiện công khai, minh bạch, có trách nhiệm giải trình, đúng quy định của pháp luật; khẳng định vai trò của Nhân dân là chủ thể của quyền lực nhà nước, mọi quyền lực ở cơ sở đều thuộc về Nhân dân.

b) Cụ thể hóa các quy định của Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở và các văn bản hướng dẫn thi hành, tạo cơ sở pháp lý thống nhất để cán bộ, công chức, người hoạt động không chuyên trách, các tổ chức đoàn thể và tổ dân phố trong phường thực hiện đầy đủ quyền dân chủ trực tiếp, dân chủ đại diện, quyền giám sát và phản biện xã hội.

c) Khắc phục những hạn chế, bất cập trong thực hiện dân chủ ở cơ sở thời gian qua, nâng cao hiệu quả công tác công khai thông tin, tổ chức để Nhân dân bàn, quyết định, giám sát; góp phần xây dựng chính quyền phường Quan Triều trong sạch, vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, phục vụ Nhân dân.

2. Quan điểm xây dựng dự thảo văn bản

a) Quán triệt đầy đủ chủ trương, đường lối của Đảng về phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, thực hiện phương châm *"Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng"*; cụ thể hóa tinh thần các văn bản chỉ đạo của Trung ương như Chỉ thị số 30-CT/TW, Kết luận số 120-KL/TW, Thông báo Kết luận số 160-TB/TW, Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, gắn với các chương trình, kế hoạch của Tỉnh ủy, Đảng ủy phường.

b) Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, quản lý thống nhất của chính quyền, phát huy vai trò nòng cốt của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị – xã hội trong tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện quyền dân chủ; bảo đảm sự thống nhất giữa dân chủ và kỷ cương, giữa quyền làm chủ và trách nhiệm công dân.

c) Đảm bảo tính công khai, minh bạch, thống nhất và đồng bộ trong tổ chức, thực hiện các hoạt động quản lý của chính quyền; mọi chủ trương, chính sách, kế hoạch phát triển kinh tế – xã hội của địa phương đều phải được công khai, dân chủ, lấy ý kiến Nhân dân trước khi quyết định.

d) Kế thừa và phát huy những kết quả đạt được trong quá trình thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở giai đoạn trước; đồng thời khắc phục những hạn chế, bất cập trong công tác công khai thông tin, tổ chức cho Nhân dân bàn, quyết định, giám sát; tăng cường kỷ luật, kỷ cương, nâng cao tinh thần phục vụ Nhân dân của đội ngũ cán bộ, công chức phường.

III. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN

1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

a) Phạm vi điều chỉnh: Quy định về nội dung, cách thức thực hiện dân chủ ở cơ sở trên địa bàn phường Quan Triều; quyền và nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở cơ sở; nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ sở; các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở.

b) Đối tượng áp dụng: Công dân cư trú trên địa bàn phường Quan Triều.

2. Bố cục của dự thảo văn bản

Quy chế thực hiện dân chủ ở phường Quan Triều gồm 03 chương, 47 điều.

Trong đó:

- Chương I: Những quy định chung, gồm 10 điều (từ Điều 1 đến Điều 10). Chương này quy định về những vấn đề chung trong thực hiện dân chủ ở cơ sở, gồm: Phạm vi điều chỉnh, nguyên tắc thực hiện, phạm vi thực hiện dân chủ ở cơ sở; quyền và nghĩa vụ của công dân; quyền thụ hưởng của công dân; các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở; các hành vi bị nghiêm cấm và xử lý pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở.

- Chương II: Thực hiện dân chủ ở phường Quan Triều, gồm 33 điều (từ Điều 11 đến Điều 43). Chương này gồm có 4 mục, quy định về nội dung, hình thức, cách thức thực hiện dân chủ ở phường Quan Triều, bao gồm công khai thông tin ở phường; Nhân dân bàn, quyết định; Nhân dân tham gia ý kiến; Nhân dân kiểm tra, giám sát.

- Chương III: Tổ chức thực hiện, gồm 04 điều (từ Điều 44 đến Điều 47). Chương này quy định trách nhiệm của Ủy ban nhân dân phường; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường và các tổ chức chính trị - xã hội khác trong việc thực hiện dân chủ ở cơ sở; sửa đổi, bổ sung, thay thế Quy chế dân chủ cơ sở.

IV. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM CHO VIỆC THI HÀNH VĂN BẢN

Việc thi hành Quyết định sau khi được ban hành về cơ bản không làm phát sinh các nhu cầu mới về nguồn nhân lực và tài chính tại các cơ quan, đơn vị để thực hiện.

Để bảo đảm công khai, minh bạch trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, Phòng Văn hóa – Xã hội đề nghị các cơ quan, tổ chức, cá nhân quan tâm nghiên cứu, tham gia ý kiến đối với dự thảo dự thảo Quyết định./.